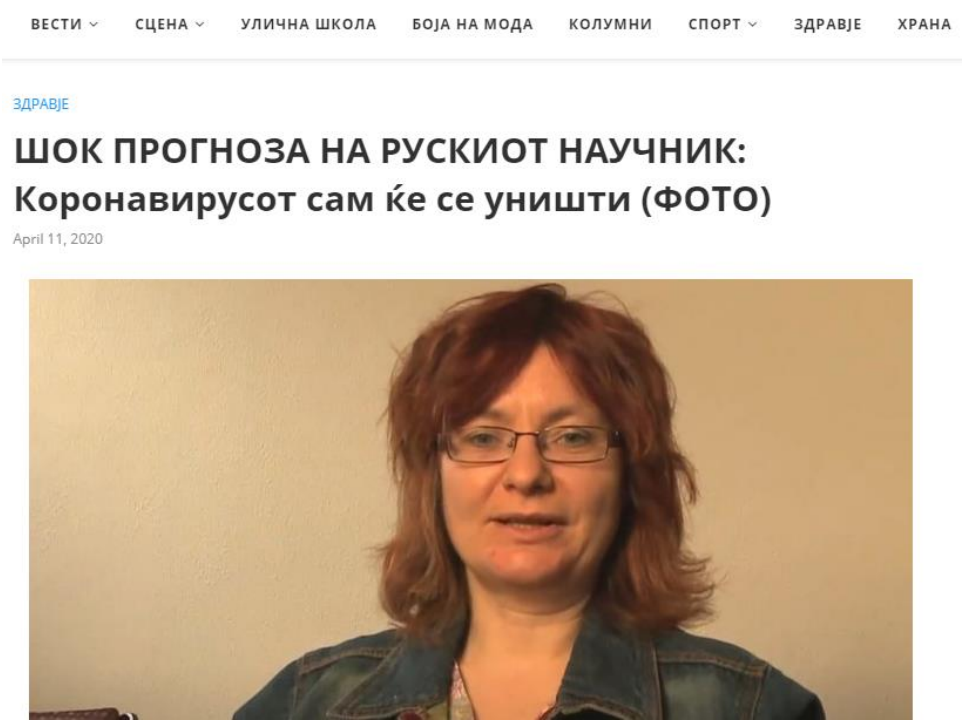
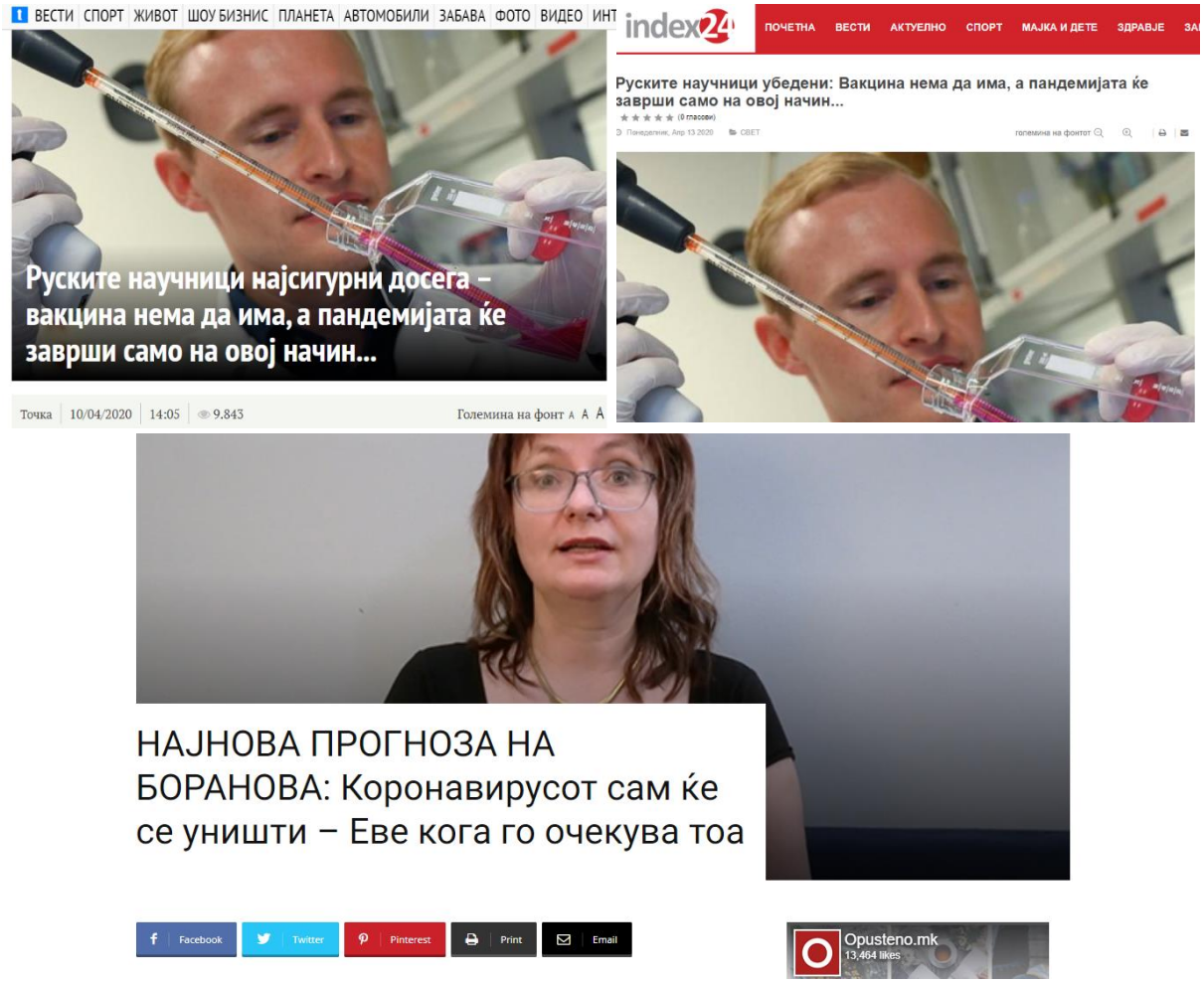
ŞOK Yaratan Başlıkların Ardında Genelde Kopyalanmış ve Denetlenmemiş Medya İçerikleri Gizlenmektedir

Habercilik derslerinde, kamuoyuna yayınlanacak ve belli bir kesime ulaşması öngörülen medya içeriğinin başlığını tespit etme konusunda özel bir kural vardır. Doğrusu, başlığın temel işlevi, en az sözcükle en ayrıntılı olarak haberin bütünüyle ilgili en önemli bilgiyi aktarabilmektir. Başlığın, okurlara işlenen metnin içeriğinde ne konuda söz edildiğine ilişkin kısa bir bilgi içermesi gerekir. Bunun bir de üç diğer özelliğe sahip olması gerekmektedir: Onlar da: İsabetlilik, çarpıcılık ve dikkat çekiciliktir. Ancak, bilgilendirme amaçlı günümüz elektronik medya sayfalarında , sıkça sansasyon yaratacak başlıklarla karşılaşıyoruz. Sansasyon yaratma usulü haberciliğe zarar vermekte ve oldukça istenmedik sonuçlara neden olmaktadır.

Halihazırda korona virüsü nedeniyle karşı karşıyayız ve dünya çapında pandemi ilan edilmiş bulunmaktadır. Sözü edilen virüsün yayıldığı oranda, fırsattan faydalanmayı düşünen ve KOVİD-19'a ilişkin habercilerin metinlerinin başlıkları da yayılmaktadır. Sözünü ettiğimiz başlığın bir örneği şudur: ulica.mk. internet portalinde yayınlanan "RUS BİLİM ADAMININ ŞOK ÖNGÖRÜSÜ: Korona virüsü kendiliğinden yok olacaktır (FOTOĞRAF)". "Tıklama için bir zoka gibi" büyük harfler kullanmasıyla habercinin, dikkatleri üzerine çekmek istediği oldukça bellidir, başlığında da ŞOK sözcüğü kullanılmıştır.

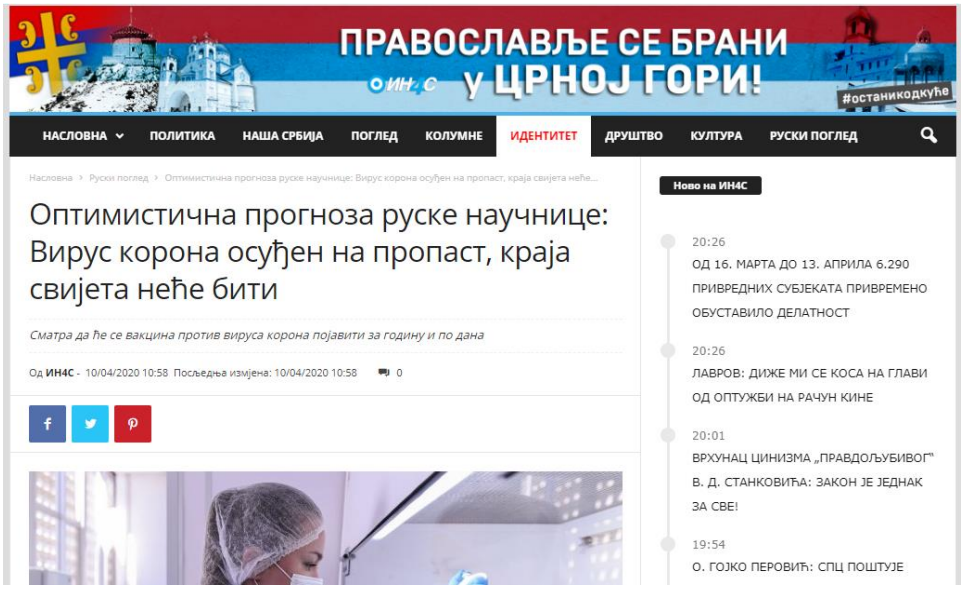

Metnin içeriği ile tıpa tıp olan tercüme index24.mk, tocka.com.mk ve opusteno.mk internet portallerinde de yayınlanmıştır.

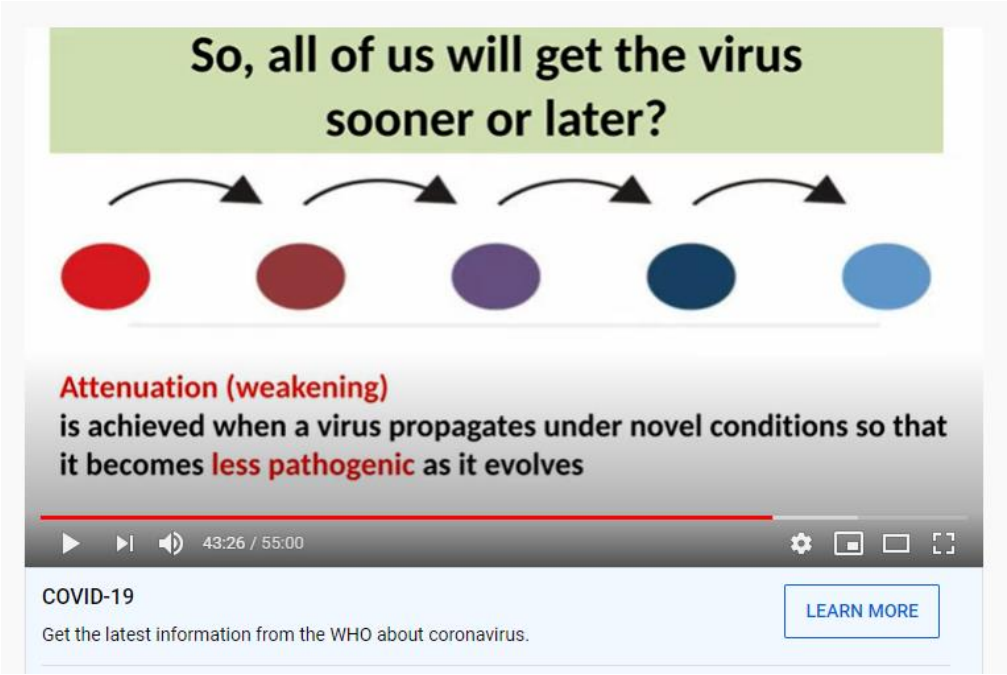

Haberci metinlerinde, ABD Virciniya eyaletindeki Sistem Biyolojisi Üniversite hocası olan prof. d-r Ança Baranova'nın beyanları kullanılmaktadır. Yayınlanan haber metinlerinde, ne alıntı olarak gösterilen beyanların hangi yayınevine verildikleri, ne de nereden alındıkları konusunda hiçbir bilgi verilmemiştir. Bu durum da doğal olarak, sözü edilen beyanların güvenilir olup olmadığı ve haberin tamamının ne derecede gerçek olduğu sorusunu da ortaya atıyor. Metnin analizini yaptığım sürece, sözü edilen metnin in4s.net internet portalinden tercüme edildiği, irtibat adresi olarak da Küba'daki (*Calle Lamparilla 110 e, San Ignacio, Havana, Cuba*) ve 7 haberciden ve sorumlu yönetici olarak da Félix Savón'dan oluşan İmpresum'un olduğu sonucuna vardım. İnternette sorumlu yöneticinin ismini araştırınca, öyle ad ve soyadı olan bir yöneticiye rastlayamadım, karşıma sadece o ad ve soyadlı Kübalı bir boksçu çıktı.

Yukarıda verilen bilgileri göz önünde bulundurararak, in4s.net internet portalinin, kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla içeriklerinin aktarılıp tercüme edilecek kadar ne derece güvenilir ve sorumlu yöneticisi tarafından şekillendirilen ve denetlenen içerikleri sunduğu ikilemi ile karşı karşıya kalıyoruz.

Kısa araştırma yapmamın sonucu internette bulduğum ve Prof. d-r Ança Baranova tarafından yayınlanan videoda, virüsün kendiliğinden kaybolmadığı ve kendini yok etmediği, tam tersi yeni koşullarda çoğalması onun zayıflamasına, bunun neticesinde de ileride daha da gelişmesi onun daha az bulaşıcı olmasına neden olduğu ifade edilmektedir.

Değişik bir açıdan bakıldığında, ciddi ve güvenilir medyadan aktarıldığında haber asla skandal anlamında olmaz. Denetlenmemiş olan haber yayınladığında ve sadece tercüme edilerek sansasyonel başlıkla “baharatlandığında”, asıl bu durumda sorun ortaya çıkmaktadır. Sadece sundukları içeriklerin başlıklarıyla dikkat çekmeyi hedefleyen internet portalleri vardır. Bunlar, sadece bilgilendirmek için var olan medyumlar değil de sadece bir yerden alınan ve tıklamalar kazanmak için yazılan bilgileri yaymak için interneti kullanan birey veya birkaç kişliden oluşan gruplardır. Sözü edilenlerin, gerçek medyanın işlevselliğinin usulü ile hiçbir ortak noktası bulunmamaktadır.

Müellif:

Danitsa Sretkoska, 15 yaşında